

**PRÓBNY EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2019/2020**

**FORMUŁA OD 2015
(„NOWA MATURA”)**

**JĘZYK ROSYJSKI
POZIOM PODSTAWOWY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MJR-P1**

KWIECIEŃ 2020

Rozumienie ze sluchu

Zadanie 1.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	1.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	P
	1.2.		F
	1.3.		P
	1.4.		F
	1.5.		F

Zadanie 2.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.1.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	E
	2.2.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	B
	2.3.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C
	2.4.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	A

Zadanie 3.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	3.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	3.2.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A
	3.3.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
	3.4.		C
	3.5.		A
	3.6.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	B

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	4.1.	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	B
	4.2.		F
	4.3.		C
	4.4.		A

Zadanie 5.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	5.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	5.2.	3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	A
	5.3.	3.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	C

Zadanie 6.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	6.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
	6.2.		B
	6.3.		C
	6.4.		D
	6.5.	3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	B

Zadanie 7.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	7.1.	3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	E
	7.2.		A
	7.3.		C

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	A
	8.2.		B
	8.3.		A
	8.4.		C
	8.5.		B

Zadanie 9.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	C
	9.2.		A
	9.3.		C
	9.4.		C
	9.5.		B

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Twój kolega z Rosji poinformował Cię, że zamiast studiować po ukończeniu szkoły zamierza przez rok podróżować po świecie. W e-mailu do niego:

- napisz, dlaczego, Twoim zdaniem, jego pomysł jest dobry
- poradz mu, z jakich środków transportu najlepiej korzystać w podróży i dlaczego
- zachęć go do dokumentowania swojej podróży
- zaproponuj swoją pomoc w przygotowaniach do podróży.

Wymagania ogólne

- I. *Znajomość środków językowych.*
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. *Tworzenie wypowiedzi.*
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.
- IV. *Reagowanie na wypowiedzi.*
Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie.

Wymagania szczegółowe

1. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*
- 5.5. *Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.*
- 5.7. *Zdający przedstawia zalety [...] różnych rozwiązań [...].*
- 7.2. *Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.*
- 7.4. *Zdający proponuje [...].*
- 7.8. *Zdający [...] udziela rady.*

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
 - a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
 - b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
 - w jakim stopniu jako czytelnik czuję się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
 - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt?, np. za pomocą ilu zdań i jakich?, za pomocą ilu czasowników/określników?, jak złożona jest wypowiedź?, jak wiele szczegółów przekazuje?, itp.
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
 - a. nie realizuje tego podpunktu
 - b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
 - a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
 - **zaproponuj swoją pomoc w przygotowaniach do podróży**
Я могу одолжить тебе мой рюкзак. (jedno odniesienie)
 - b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np. *Давай я поищу тебе дешёвые билеты.*
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
 - a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
Я помогу тебе найти билеты, гостиницы и узнаю расписание.
 - b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.
Я могу одолжить тебе мой большой рюкзак, с ним очень удобно путешествовать.
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
 - a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu, np.
 - **poradź mu, z jakich środków transportu najlepiej korzystać w podróży i dlaczego**
Тебе лучше ехать на автобусе.
 - b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu, np. *Тебе лучше ехать на автобусе, это удобно.*
 - c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu, np. *Тебе лучше путешествовать на автобусах или на поездах.*
 - d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź, np. *Тебе лучше путешествовать на автобусах или на поездах, потому что это недорого.*
6. Wyrażenia takie jak np. *знакомиться с достопримечательностями, путешествовать по миру, знакомиться с культурой, ездить на автобусе, делать фотографии, вести блог* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy wyrażen synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażeń, lub przy pomocy równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
 - **zachęć go do dokumentowania swojej podróży**
Я думаю что тебе надо много фотографировать и делать снимки.

- **poradź mu, z jakich środków transportu najlepiej korzystać w podróży i dlaczego**

Я советую тебе путешествовать на поезде. Это быстро и медленно.

8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty, np.

- **napisz, dlaczego, Twoim zdaniem, jego pomysł jest dobry**

Это отличная идея, потому что ты сможешь знакомиться с людьми, учить языки и увидишь много интересного.

9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę*) nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.

- **poradź mu, z jakich środków transportu najlepiej korzystać w podróży i dlaczego**

- **zaproponuj swoją pomoc w przygotowaniach do podróży.**

Тебе лучше путешествовать на самолёте, потому что у меня есть скидка, и я могу купить тебе дешёвый билет.

13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy tego podpunktu.

14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt nieujęty).

16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy... / Nie wiem, co... / Nie wiem, dlaczego...*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np. *Я не знаю, хорошее это решение или плохое.*

17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.

- **poradź mu, z jakich środków transportu najlepiej korzystać w podróży i dlaczego**

По морю лучше плыть статкем. („nie odniósł się”).

18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.

- **poradź mu, z jakich środków transportu najlepiej korzystać w podróży i dlaczego**
Лучше подружовать на самолёте. Это быстро. („odniósł się”).

Zadanie 10. (0–10)

Twój kolega z Rosji poinformował Cię, że zamiast studiować po ukończeniu szkoły zamierza przez rok podróżować po świecie. W e-mailu do niego:

- napisz, dlaczego, Twoim zdaniem, jego pomysł jest dobry
- poradź mu, z jakich środków transportu najlepiej korzystać w podróży i dlaczego
- zachęć go do dokumentowania swojej podróży
- zaproponuj swoją pomoc w przygotowaniach do podróży.

Привет, Антон!

Я получил твой имейл, в котором ты пишешь, что вместо учёбы будешь путешествовать по миру.

• napisz, dlaczego, Twoim zdaniem, jego pomysł jest dobry		
5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia. 5.7. Zdający przedstawia zalety [...] różnych rozwiązań [...].		
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do pomysłu kolegi i uzasadnia, dlaczego uważa ten pomysł za dobry. Uzasadnienie może dotyczyć możliwości odpoczynku od nauki, poznania świata, nabrania doświadczenia, usamodzielnienia się, sprawdzenia się w trudnych warunkach życia, lepszego wyboru kierunku studiów po rocznej przerwie itp., np. <i>Я считаю что это отличная идея, потому что ты сможешь увидеть разные страны.</i> Wymagany jest spójnik „bo”, „ponieważ” (<i>потому что</i>), gdy z kontekstu nie wynika, że pomysł kolegi jest dobry. Jeżeli zdający skrytykuje pomysł kolegi, to należy uznać, że zdający nie odniósł się do podpunktu polecenia, np. <i>Я считаю, что ты поступаешь неправильно, ведь ты потеряешь год учёбы.</i>		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Это хорошая идея. Мне нравится твоё решение.	Это здорово! Думаю, что это путешествие тебя многому научит. Мне нравится твоё решение, потому что ты подтянешь свой английский.	Замечательное решение! Ты познакомишься с людьми, увидишь прекрасные города. Мне нравится твоё решение, потому что ты подтянешь свой английский и увидишь много исторических памятников.

• poradź mu, z jakich środków transportu najlepiej korzystać w podróży i dlaczego
7.8. Zdający [...] udziela rady.
Ten podpunkt polecenia jest dwuczłonowy. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (udzielenie rady i uzasadnienie) i przedstawienie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy. Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do co najmniej jednej części polecenia: • poleca / udziela rady, z jakiego środka / z jakich środków transportu najlepiej korzystać

w podróży, ale nie uzasadnia dlaczego, np. <i>Ты знаешь, что во время путешествия лучше всего передвигаться на автобусе.</i> wymienia pozytywną cechę / cechy środka transportu, ale z kontekstu nie wynika, że poleca taki środek transportu koledze, np. <i>По России лучше путешествовать на поезде. Это очень удобно</i>		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
В России разные средства транспорта.	В Москве пользуйся метро, в Испании путешествуй на поезде. Путешествуй автобусами, это дешевле.	В Москве пользуйся метро, в Испании путешествуй на поезде, потому что это самые удобные виды транспорта. Путешествуй ночными автобусами, это дешево.

zachęć go do dokumentowania swojej podróży		
5.5. Zdający wyraża [...] swoje opinie, poglądy [...].		
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający zachęca kolegę do dokumentowania swojej podróży, np. poprzez pisanie dziennika/relacji z podróży, wykonywanie zdjęć / zamieszczanie zdjęć z odwiedzanych miejsc, przedstawianie ciekawostek ze świata, dzielenie się praktycznymi informacjami, wymienienie trudności, z jakimi się spotkał, przestrzeganie przed niebezpieczeństwami czyhającymi na turystów itp., np. <i>Делай фотографии и публикуй на своей странице, я хочу следить за твоей поездкой.</i> Jeżeli zdający tylko wymienia różne formy (lub jedną) dokumentowania podróży, ale z kontekstu nie wynika, że zachęca kolegę do relacjonowania swojej wyprawy, to taka realizacja tego podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy, np. <i>Можно делать фотографии, вести дневник или создать свой блог.</i> (R→O)		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
У меня есть много фотографий из Греции.	Предлагаю тебе вести дневник путешествий. Что ты об этом думаешь? Многие люди во время путешествия публикуют свои фотографии, высылают открытки или ведут блог. (R→O)	Многие люди во время путешествия публикуют свои фотографии, высылают открытки или ведут блог. Ты тоже можешь последовать их примеру.

zapropnuj swoją pomoc w przygotowaniach do podróży.		
7.4. Zdający proponuje [...].		
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający oferuje koledze swoją pomoc w przygotowaniach do podróży. Pomoc może dotyczyć, np. opracowania / sprecyzowania trasy, skompletowania bagaży, wyboru lekarstw / niezbędnych szczepień, zakupu przewodników, aparatu fotograficznego itp., np. <i>Я могу помочь тебе собрать багаж.</i>		

Jeżeli zdający proponuje swoją pomoc (odpowieź na kropkę), ale z kontekstu nie wynika jednoznacznie, że jest to pomoc w przygotowaniach do podróży kolegi, to taka realizacja tego podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy.

Jeżeli zdający wymienia tylko czynności związane z przygotowaniem do podróży, ale z kontekstu nie wynika, że chodzi o jego pomoc w przygotowaniach do podróży kolegi, to należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, np. *Нужно подумать о страховке.*

nie odniósł się	odniósł się	
Ты должен хорошо подготовиться. Приготовь список памятников, которые ты хотела бы посмотреть.	Я могу помочь тебе сделать покупки. Давай я помогу тебе выбрать путеводитель.	Я хочу помочь тебе выбрать маршрут, рестораны и заказать гостиницу. Если тебе нужна моя помощь, то обращайся. Я в твоём распоряжении всю неделю и могу поискать дешёвые гостиницы.

Przykłady podane w powyższych tabelach zaczerpnięto z prac zdających.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem
 - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane

- nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
 - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
 4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
 5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego, a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
 6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
 7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
 8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
 9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
 10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy językowe.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, ujętych w zakresie struktur w *Informatorze*, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej na poziomie B1.

2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	Słońce <u>qżeje</u> .
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>qzać</u> w lecie.
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę <u>bo było gorąco</u> .

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest:
 - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem, że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *фильм, группа*, np. *сериал „М jak miłość”, книга „Świat Dysku”*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Я читаю Нове Horyzontы* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

9. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
10. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *на озере* (2 słowa), *в большом городе* (3 słowa), 1789 (1 słowo), 10.01.2015 (1 słowo), 10 января 2015 (3 słowa).
2. Jako jeden wyraz liczone są
 - słowa łączone dywizem, np. *из-за*, *Санкт-Петербург*, *по-моему*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. МГУ, СПИД
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. XX = 1 słowo, XX век = 2 słowa.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie słów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Я читаю Новые Горизонты*. – 4 słowa.